

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Менеджмент»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
Рік навчання: 2, семестр: 3, 4
Форма навчання: денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС: 6
Мова викладання: українська

Лектор курсу

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Гогуля Ольга Петрівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

e-mail: gogulya.o.p@nubip.edu.ua, ogogulya@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=245>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «*Менеджмент*» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Менеджмент» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент», що закладає універсальні знання і навички з управління будь-яким об'єктом (організацією, колективом, процесом тощо). Метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців (менеджерів) сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завданнями вивчення дисципліни є якісна підготовка студентів з питань сутності понять і категорій менеджменту та управління; принципів і функцій менеджменту; системи методів менеджменту; змісту процесів та технології управління; основ планування, організації, мотивації і контролю; прийняття управлінських рішень; інформаційного забезпечення процесу управління; керівництва та лідерства; ефективності управління.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

- СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань
- СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
- СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
- СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички
- СК 16. Здатність виявляти та аналізувати нові ринкові можливості, включаючи міжнародне бізнес-середовище, формулювати нові ідеї, розробляти проекти та організовувати управління бізнес-процесами.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
- ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
- ПРН 18. Демонструвати здатність виявляти перспективи розвитку підприємства, розробляти проекти, організовувати управління бізнес процесами на основі аналізу ринкових можливостей та міжнародного бізнес середовища.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
3 семестр				
Змістовий модуль 1. Система менеджменту організації				
Тема 1. Вступ до менеджменту. Організація як об'єкт управління	2/2	Вміти визначати та описувати характеристики організації, виявляти чинники впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. Вміти ідентифікувати стейкхолдерів організації. Розуміти зміст та	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання	15

		вміти визначати функціональні сфери діяльності організації та зв'язки між ними	практичного завдання, самостійної роботи в elearn	
Тема 2. Поняття та сутність менеджменту	2/2	Розуміти значення науки менеджмент в системі соціально-економічних знань, взаємозалежності науки та практики. Розуміти загальну модель системи менеджменту, різницю між поняттями «управління», «менеджмент», «бізнес» «підприємництво», «мистецтво управління». Знати основні поняття та категорії менеджменту, рівні управління, моделі поведінки менеджера. Демонструвати навички виокремлення об'єкта та предмета менеджменту. Знати завдання менеджменту, вміти їх визначати і досягати		10
Тема 3. Розвиток науки управління. Закони, закономірності та принципи менеджменту	2/2	Знати основні етапи формування і розвитку теорії та практики менеджменту. Розуміти суть наукових і класичних теорій (шкіл), а також сучасних підходів у менеджменті. Вміти виявляти сучасні проблеми менеджменту в Україні, визначати основні напрями розвитку вітчизняного менеджменту. Знати закони і закономірності менеджменту, розуміти різницю між ними та взаємозв'язок, вміти їх виявляти в управлінських ситуаціях. Володіти принципами менеджменту, вміти їх реалізовувати		10
Тема 4. Функції і методи менеджменту	2/2	Розуміти сутність процесу менеджменту, місце і роль у ньому функцій і методів менеджменту. Знати загальні та спеціальні функції менеджменту; економічні, організаційно-розпорядчі, соціально-психологічні методи менеджменту. Вміти розрізняти та встановлювати взаємозалежність між загальними і спеціальними функціями менеджменту. Розуміти механізм дії системи методів на керовану систему. Вміти управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту,		10

		застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. Вміти вибирати методи менеджменту відповідно до ситуації		
Тема 5. Основи теорії прийняття управлінських рішень	4/4	Знати сутність управлінських рішень, основні теорії і підходи до прийняття управлінських рішень, концепції прийняття рішень. Знати основні моделі, підходи, технології, методи, а також умови прийняття якісних управлінських рішень. Вміти поділити управлінський процес на етапи, обґрунтувати та вибрати технологію і методи творчого пошуку й обґрунтування управлінських рішень		15
Тема 6. Інформація і комунікації в менеджменті	2/2	Розуміти сутність поняття комунікацій в менеджменті. Знати форми та види комунікацій, етапи та складові комунікаційного процесу. Вміти формувати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; виявляти перешкоди і бар'єри в організаційних комунікаціях, використовувати шляхи їх попередження і усунення. Розуміти систему інформаційного забезпечення управління; роль інформації в комунікаційному процесі. Знати види та джерела інформації. Вміти систематизувати і аналізувати сукупність інформації, що надходить з різних джерел		10
Тест до модуля 1		Перевірка засвоєних знань; проміжний контроль	Виконання тестових завдань, у т. ч. у вигляді відкритих запитань	30
Разом за змістовим модулем 1	14/14			100
Змістовий модуль 2. Процес управління в організації				
Тема 7. Планування в організації	4/4	Розуміти сутність функції планування у менеджменті. Знати особливості планування, принципи та складові процесу планування, методи планування. Знати види планів за їх класифікаційними ознаками. Розуміти особливості	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання практичного	20

		стратегічного та оперативного планування. Вміти зібрати необхідну інформацію, сформулювати місію, визначити цілі, розробити плани діяльності/роботи організації	завдання, самостійної роботи в elearn	
Тема 8. Організація як функція менеджменту	4/4	Розуміти сутність функції організування у менеджменті. Знати суть складових організаційного проектування. Володіти навиками організаційного проектування. Знати види і характеристики організаційних структур. Вміти сформулювати ефективну для конкретного підприємства організаційну структуру. Володіти навичками розподілу повноважень		20
Тема 9. Мотивація в менеджменті	4/4	Розуміти сутність функції мотивації у менеджменті та її практичну цінність. Знати основні мотиваційні теорії (змістовні і процесійні). Вміти оцінювати ефективність застосування теорій мотивації у практичній діяльності підприємств. Знати методи стимулювання персоналу. Володіти навичками аналізу структури мотивів працівників; обґрунтування засобів мотиваційного впливу. Вміти застосовувати дієві інструменти мотивування персоналу організації		15
Тема 10. Контроль як функція менеджменту	4/4	Розуміти сутність функції контролю у менеджменті. Знати види контролю, принципи і методи управлінського контролю, особливості процесу управлінського контролю. Володіти навичками формування технології контролю; розробки регулюючих та координуючих дій менеджера. Вміти застосовувати інструменти управлінського контролю		15
Тест до модуля 2		Перевірка засвоєних знань; проміжний контроль	Виконання тестових завдань, у т. ч. у вигляді відкритих запитань	30
Разом за змістовим модулем 2	16/16			100

4 семестр				
Модуль 3. Забезпечення ефективної діяльності організації				
Тема 11. Управління групами, керівництво та лідерство	4/4	Знати зміст керівництва та лідерства. Розуміти різницю між поняттями «керівництво», «лідерство», «влада», «вплив». Вміти охарактеризувати основні типи керівництва. Знати основні форми влади, підходи до лідерства, знати типи лідерів. Володіти навичками обґрунтування та вибору стилю керівництва. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. Розуміти сутність поняття групи працівників та володіти основними інструментами управління групами в організаціях.	Підготовка доповідей, презентацій до семінарського заняття. Виконання практичного завдання, самостійної роботи в elearn	20
Тема 12. Конфлікти та стреси як об'єкти управління	3/3	Розуміти сутність понять конфлікти і стреси. Знати основні методи управління конфліктами й стресами, вміти їх використовувати. Вміти виявити причини конфліктів і стресів, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації		10
Тема 13. Відповідальність та етика у менеджменті	2/2	Розуміти поняття етики і відповідальності в менеджменті, роль соціальної відповідальності менеджменту, культурно-етичних принципів управління. Знати правила ділової етики		10
Тема 14. Управління організаційними змінами	2/2	Розуміти сутність поняття організаційні зміни. Знати різновиди організаційних змін, причини опору змінам та володіти навичками попередження, усунення, зниження рівня опору змінам. Демонструвати навички адаптивності, гнучкого мислення, відкритості до нових змін. Вміти впроваджувати організаційні зміни з найменшим рівнем опору		10
Тема 15. Ефективність менеджменту	4/4	Розуміти суть ефективності в менеджменті. Знати основні підходи та концепції до визначення і оцінки ефективності управління. Знати основні показники ефективності управління та методи їх визначення. Вміти застосовувати		20

		методи для визначення ефективності менеджменту підприємства		
Тест до модуля 3		Перевірка засвоєних знань; проміжний контроль	Виконання тестових завдань, у т. ч. у вигляді відкритих запитань	30
Разом за змістовим модулем 3	15/15			100
Всього за навчальну роботу	$0,7 \cdot (R_{зм1} + R_{зм2} + R_{зм3})$ $R_{НР} = \frac{\dots}{3}$			70
Підсумкова атестація (екзамен)				30
Всього за курс	$R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}$			100
Курсова робота з дисципліни «Менеджмент». Методичні вказівки до виконання курсових робіт з дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент» розташовано на курсі в E-learn https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=245				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладачів, які забезпечують курс, за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Практикум з менеджменту: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 428 с.

2. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент». Київ, 2023. 150 с.

3. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Методичні вказівки до написання й оформлення курсових робіт з дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 90 с.

4. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Кубіцький С.О., Михайліченко М.В., Троян А.В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.

5. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Троян А.В. Основи менеджменту, маркетингу та підприємництва: навчальний посібник. К. ЦП «Компринт». 2018. 536 с.

6. Харченко Г. А., Гоголя О. П., Харченко В. В. Теорія організації: Навч. посіб. Київ: «ЦП «Компринт», 2023. 456 с.

7. Гоголя О.П., Харченко Г.А. Менеджмент діяльності підприємств на ринку товарів і послуг: навчальний посібник для підготовки фахівців спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: «ЦП «Компринт», 2018. 410 с.

8. Білорус Т.В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.

9. Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., Бурачек І.В. Менеджмент: Підручник / під заг. ред. Т. П. Остапчук. Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.

10. Краснокутська Н.С., Нашекіна О.М., Замула О.В. та ін. Менеджмент: навч. посіб. Харків: «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.

11. Кузнецова Т. О., Янковська Л. А., Савіна Н. Б., Семчук Ж. В. Менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2021. 293 с.

12. Марченко О.М. Практикум з менеджменту: навч. посіб. Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 223 с.

13. Менеджмент. Навчальний посібник / А. М. Балашов, Г. Є. Мошек, А. С. Соломко, Ю. О. Соломко, М. В. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, С. П. Сердюк; заг. редакція проф. Балашова А.М. та проф. Мошека Г.Є. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 646 с.

14. Менеджмент: Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.

15. Менеджмент: навчальний посібник / [Храпкіна В. В., Гуменна О. В., Романченко Н. В. та ін.]; за заг. ред. К. В. Пічик, В. В. Храпкіної;

Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ: Києво-Могилянська академія, 2021. 459 с.

16. Менеджмент організації. Теорія та практика: навч. посіб. XXI ст. / [авт.: Г.Є. Мошек, В.Л. Федоренко, О.В. Коваленко, М.В. Ковальчук, А.С. Соломко, В.Е. Зельдіч, Г.П. Сиваненко]. Київ : Ліра-К, 2019. 808 с.

17. Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М.Г., Ільєнко О.В. Менеджмент: підручник. 2-ге вид. Київ : Кондор, 2021. 757 с.

18. Основи менеджменту. Теорія і практика: навчальний посібник/ Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 528 с.

19. Рудьєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.

20. Електронний курс: <http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=245>